

Tekst 4

Jan Sonnergaard: *Frysende våde vejbaner* (uddrag fra kap. 1)

Roman, 2015

1 – Hvor er det dejligt at se jer igen, sagde jeg, og det var som om al tale forstummede, og alle i forsamlingen gav sig til at stirre chokeret på mig.

Den gamle mand holdt fast i min hånd og var måske forskånet for min tåbeligt dumme bemærkning på grund af døvhed, men hans kone hørte det godt. Det gav et gib i hende, 5 og hun svarede:

– Det gensyn kunne være sket under lykkeligere omstændigheder, Jesper! Og det med så bedrøvet en stemme at det ikke var til at bære. Hun så mig ind i øjnene uden at blinke, hun fokuserede på mig så jeg ikke kunne undvige hendes blik, og der var intet jeg hellere ville. Flygte. Komme væk i en fart. Al den sorg, al den fortvivlelse var uudholdelig. Det 10 var ikke alene som en anklage og et angreb på mig, det var som en dom. Hendes blik var lige så strengt som det var fortvivlet.

– Du kommer da med os hjem sammen med de andre, gør du ikke? skyndte Valdemar sig at afbryde. Han var stadig den samme, han havde ikke ændret sig det mindste, som altid var det ham der glattede ud, denne elskelige og forfærdeligt konfliktsky mand, denne 15 gamle hædersmand som hele kredsen altid havde holdt så meget af, måske for nogles vedkommende mere end af deres egne fædre.

– Vi har købt øl og bestilt smørrebrød og ... sagde han, men hans stemme brød sammen, og Valdemar måtte støtte sig til sin kone, og tårerne trillede ned ad de gamle, rynkede kinder. De holdt om hinanden, som var de tæt på at falde sammen. Det var ubegribeligt for dem, ligesom det var for så mange andre af deres generation: at det skulle gå deres børn dårligere end dem selv. At børnene skulle få dårligere økonomi, færre børn, ringere karrierer og kortere liv end dem selv. Ubegribeligt! Den gamle mand holdt om sin hustru, og han rystede over hele kroppen.

For os andre var sagen lidt en anden. Vi havde et eller andet sted altid vidst det, Henriks 25 død var kun hvad man kunne forvente, og der var intet uventet over den, heller ikke selvom han jo altså så kun blev 48. Det var hvad man kunne vente, det mærkelige var måske at døden ikke var indtruffet langt tidligere, han havde jo selv bedt om det. Ligesom Sebastian, ligesom Beate og Pernille, ligesom jeg selv. Hele holdet nede på Cafe Charlie, hele holdet bag hans band, os alle sammen.

30 Bisættelsen understregede en pointe, ja nærmest skreg den ud: Der var noget der var slut nu! Konsekvensernes tid var kommet! En epoke var overstået, og hvor meget man end ville forsøge på at lade som om intet var haændt, og alt var ved det gamle, var der kun en ting at sige: Lad være med at narre dig selv. Det er patetisk. Alting har sin pris. Det er slut nu. Og det har det været længe.

35 Ceremonien i kirken var overstået, kisten båret ud, flaget var på halv, og klokkerne kimedede stadig. Vi var der næsten alle sammen, slanke, lyshårede Pernille, Louis med klovneansigtet, Thomas med sin evindelige smøg i kæften, lille Beate med den herlige barm og de store, brune øjne. To jeg kendte inde fra Posten, men ikke kunne huske navnene på, to af hans kolleger fra helt gamle dage. Selv de var kommet, selvom det må have været mere 40 end femten år siden de sidst havde haft noget at gøre med ham.

Vi var der alle sammen, og vi prøvede alle at ligne det vi var engang. Kvinderne kompenserede for slatne maver og hængebryster med pushup-bh'er og rummelige sweatre, og for

ryinker i ansigtet med ansigtspiercinger og for almindeligt forfald med endnu højere hæle end dengang, endnu mere vovede, endnu mere bondage-like. De fleste af mændene havde 45 tribale tatoveringer på steder af kroppen som kunne flashes selv i et vintervejr som dette. Arme, hals for et pars vedkommende, nogle af kvinderne havde motiver af små, fine blomster eller springende delfiner på underarmene. Vi gjorde os yngre eller prøvede på det. Men tuscherne var efterhånden blevet mere blå end farverige, og mønstrene blev ikke længere brugt. Kvindernes heftige makeup og små ringe i ansigtet var også påfaldende 50 umoderne nu, her i 2010'erne. Symbolerne og udsmykningen var så forældede som kun gårsdagens mode kan være.

Vi kendte hinanden på kryds og tværs, alle havde et eller andet på hinanden, talrige var de ting vi havde oplevet sammen. Og alligevel stod vi hver især i vores egne, fragmenterede små grupper. Og kiggede ned i jorden. Som om vi snarere skammede os end sørgede.

55 Men det værste var overstået nu. Kirkens enorme rum som havde fået det til at virke som om næsten ingen var mødt op til hans bisættelse, dét var det der var det værste. Det store, kolde rum, den hvide kiste overstrøet med blomster for at dække over det faktum at bårebuketterne ned ad gulvet ikke nåede særlig langt, kun et par meter, hans færd ud i lyset og op i evigheden ville ikke blive bestrøet med blomster, den symbolik var der 60 ikke belæg for. Hvis man anbragte de fleste af dem oven på kisten, så det i det mindste ud af lidt. Forældrene der stirrede lamslæt frem for sig, præsten der lireden en tale af om Henriks liv der var nogenlunde så fjernt fra sandheden, som den kunne være – og så det faktum at vi ikke engang fyldte en fjerdedel af rummet ud. Dét var det værste. Nu vi var kommet udenfor, blev det lidt bedre. Pladsen foran kirken var beskeden, der var kun plads 65 til en rustvogn og så måske en enkelt eller to biler mere, ikke meget andet. Så følget virkede meget større her.

Jeg holdt mig til Sebastian. Ikke fordi jeg havde noget udestående med nogen af de andre, for det havde jeg ikke. Ikke længere. Mere fordi han var en af de få fra dengang jeg stadig 70 så nogenlunde regelmæssigt. En af de få jeg stadig var nogenlunde i sync med. En af de få som faktisk havde bevaret kontakten med Henrik og ikke bare dukkede op på grund af dårlig samvittighed og hyklede sorg og savn selvom de intet havde haft at gøre med ham i årevis. Sebastian havde. Det vidste jeg at Beate også havde. På en måde havde jeg det også selv.

Han var mere kortfattet end normalt, samtidig med at det hele så ud til at påvirke ham 75 meget mere end man ville forvente. Hans adelsmærke havde jo altid været at næsten lige-gyldigt hvad forblev han *cool*.

Ikke nu. Hvis der var en ting han ikke kunne klare nu, en ting han absolut ikke havde lyst til og ikke havde overskud til, så var det det arrangement Henriks forældre havde planlagt. Frokost med alle de gamle fra dengang, men også med alle hyklerne og deres 80 eufemismer. Deres skønmaleri om hvor dejligt alt havde været, og falske erindringer om hvor fint vi havde haft det alle sammen og især Henrik, han havde jo drevet det så vidt, og det var især det der gjorde tabet så stort. Ha! Det var tradition og skik at man gik videre og spiste og drak gravøl og mindedes den afdøde, nuvel. Men netop derfor. Meget kunne man sige om Henrik, det infame fjols, men konform og konventionel var han aldrig. Hvis der 85 var tradition for noget som helst, ville han uden tøven boykotte det, uden et sekunds tvivl.

– Skal vi? spurgte Sebastian på den gamle, kortfattede måde, og jeg svarede lige kortfattet:

– Vi ses derinde.

– Dér?

90 – Ja.

Og så gik vi ellers vores vej uden at sige farvel til de andre. Jeg havde allerede kvajet mig rigeligt, og jeg var overbevist om at det kun ville blive værre. Jeg havde næsten fået hilst på dem alle fra kliken, jeg havde talt med forældrene og lagt mine blomster på kisten. Var mødt op ædru og i det påkrævede sorte tøj, nyvasket og fin, nystrøget skjorte. Nu var det 95 på tide lige så stille at forsvinde. Det var alligevel tvivlsomt om jeg ville blive savnet.

Lige så stille forsvandt jeg så rundt om hjørnet og ind på parkeringspladsen bag den store, hvide protestantiske kirke. Bygget på en bakke, selvfolgelig, den kunne ses langvejsfra hvor man end var på Amager. Majestætisk, men også streng og afvisende. Jeg havde altid hadet den, altid. Heldigvis var det lang tid siden jeg sidst havde været herude. Men 100 der var engang hvor jeg kom her ofte, rigtigt ofte. Dengang jeg stadig så Henrik regelmæssigt. Og dengang jeg kom sammen med Beate. Det virkede som oceaner af tid siden, som i et andet liv. Og alligevel dukkede der indimellem brudstykker af gamle samtaler op, sentenser og formuleringer fra byture eller fester, vitser Henrik havde fyret af mens han 105 var på toppen. Det gjorde der også inde i kirken når jeg ikke kunne holde koncentrationen om præstens tale.

Sebastian låste sin motorcykel op, kiggede op og vinkede en gang til mig inden han forsvandt ud i den kolde vinterdag, og jeg selv gav mig til at luske ned mod busstoppestedet mens jeg af en eller anden grund tænkte mest på mit tøj. Denne gennemgående sorte farve 110 var så kommet til ære og værdighed igen. Firsernes farve. Sort er det nye sort, hoho, klukkede jeg glædesløst for mig selv, mens det sjaskede under mine fødder når jeg satte dem i sjappet på den ujævne gadebelægning.

Det var et usædvanligt flot vintervejr med den rene, hvide og blå farve som luften kun kan have i Skandinavien, denne kolde klarhed der nærmest blænder en når man kommer ud ad døren, og jeg tænkte:

115 – Satans! Jeg har glemt mine Ray-Bans. Det ville Henrik aldrig have gjort, aldrig.

Én ven. En ven mere der var røget i svinget. Det var tre år siden jeg sidst havde set ham, eller må ske var det snarere fem. Så hvis man tænkte over det, var det jo sådan set et ven-skab der var sat på standby, hvis ikke ligefrem det var ophört. Men alligevel var det et slag i ansigtet. Der var andre der havde trukket stikket ud tidligere end han, andre der havde 120 forladt scenen mange år før. Men der var ikke mange der havde været så markante og oppe på beatet dengang, ikke mange der kunne være så herligt desperate og overraskende. Og samtidig humoristiske. Det var der ikke mange der kunne, den kombination, de fleste var jo så selvhøjtidelige. Han var den der lyste allermest op, for han var da helt sikkert 125 den klogeste i skolegården, det ville han selv være den første til at indrømme, til gengæld var han den der var bedst til at være næsvis. Eller hvordan det nu var han formulerede det.

Det var mærkeligt, det var først og fremmest meget *mærkeligt*. Nu var der sat punktum og ikke kun for en fase i mit liv, det var for det hele. Når selv sådan en som Henrik tjekkede ud, var det slut med ... alt. Så var drejebogen skrevet færdig. Der var ingen tvivl længere om plottet og afslutningen, ingen grund til spænding og suspense. Alle historier har en 130 begyndelse og en midte og en afslutning, og vi var allerede langt over midten og havde gættet hvordan afslutningen ville blive. Ikke alene gættet, vi *vidste* det. Med usvigelig sikkerhed. Henrik var gået først, men vi andre ville følge tæt efter.